

İstanbul, 09.11.2024

DUYURU 628

Konu: e-Defter kullanma zorunluluğunun kapsamının genişletilmesi, oluşturma ve gönderme sürelerinin yeniden belirlenmesi ve KDV Genel Uygulama Tebliğinde yapılan değişiklikler hk.

1. E-Defter Kullanma Zorunluluğu Kapsamının Genişletilmesi ve e-Defter Oluşturma/Gönderme Sürelerinin Değiştirilmesi

08.11.2024 Tarih ve 32716 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 5) uyarınca;

-1/1/2025 tarihinden (bu tarih dâhil) itibaren bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olan mükellefler ile bu tarihten itibaren (bu tarih dâhil) ihtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih eden mükellefler 1/1/2025 tarihinden (bu tarih dâhil) itibaren (Vergi Usul Kanununun 174 üncü maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında kendisine özel hesap dönemi tayin edilenler 2025 yılı içinde başlayan hesap dönemi başından itibaren), 1/1/2025 tarihinden itibaren (bu tarih dâhil) yeni işe başlayan, yeniden işe başlayan, sınıf değiştiren, yeni bir mükellefiyete giren ve vergi muafiyeti kalkan mükelleflerden ihtiyari ya da zorunlu olarak bilanço esasına göre defter tutacaklar işe başlama, sınıf değiştirme, yeni mükellefiyete girme ve muafılıktan çıkma tarihinden itibaren e-Defter uygulamasına geçmek ve edefter.gov.tr adresinde format ve standardı belirlenen defterleri e-Defter olarak tutmak zorundadırlar.

-e-Defter ve berat dosyalarını oluşturma, NES veya Mali Mühürle imzalama/onaylama ve Başkanlık onaylı berat dosyalarını alma sürelerinde de değişiklikler yapılmıştır.

Değişikliğe göre uygulamadan yararlananlar tarafından aylık dönemler halinde oluşturulacak e-Defter ve berat dosyalarının;

1- Gelir vergisi mükelleflerinde ilgili olduğu ayı takip eden dördüncü ayın 10 uncu günü sonuna kadar, diğer mükelleflerde ilgili olduğu ayı takip eden dördüncü ayın 14 üncü günü sonuna kadar,

2- Hesap dönemlerinin son ayına ait olduğu durumlarda, e-Defter ve berat dosyalarının gelir vergisi mükelleflerinde gelir vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10 uncu günü sonuna kadar, diğer mükelleflerde kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 14 üncü günü sonuna kadar,

oluşturulması, NES veya Mali Mühürle zaman damgalı imzalanması/onaylanması ve bu defter ve berat dosyalarının e-Defter uygulamasına yüklenmesi suretiyle berat dosyalarının Başkanlıkça onaylı halinin alınması zorunludur.

Dileyen mükellefler, her hesap dönemine ilişkin ilk ayda (hesap dönemi içinde işe başlayanlarda işe başlanılan ayda), tercihlerini e-Defter uygulaması aracılığıyla elektronik ortamda bildirmeleri şartıyla, her bir geçici vergi döneminin aylarına ait e-Defter ve berat dosyalarını her ay için ayrı ayrı olmak üzere, gelir vergisi mükellefleri için ilgili olduğu geçici vergi dönemine ilişkin gelir geçici vergi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10 uncu günü sonuna kadar, diğer mükellefler için kurum geçici vergi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 14 üncü günü sonuna kadar (hesap döneminin üçüncü geçici vergi dönemini takip eden üç ayına ilişkin ayların defter ve berat dosyalarının gelir vergisi mükelleflerinde gelir vergisi beyannamesinin verileceği

ayı takip eden ayın 10 uncu günü sonuna kadar, diğer mükelleflerde ise kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 14 üncü günü sonuna kadar) oluşturma, NES veya Mali Mühürle imzalama/onaylama ve defter ve berat dosyalarını e-Defter uygulamasına yükleyerek berat dosyalarının Başkanlıkça onaylı halini alma imkânından da yararlanabilirler. Tercihlerini belirtilen süre içinde bildirmeyen mükellefler hakkında bu fıkranın 1 ve 2 numaralı bentlerinde belirtilen tarihler esas alınır. Ayrıca yapılan tercih, tercih bildirim süresi içinde yapılan değişiklikler hariç olmak üzere, müteakip hesap dönemlerine ait tüm aylar için geçerlidir. Tercihini geçici vergi dönemi bazında yapan mükelleflerden, defter ve berat dosyalarına ilişkin işlemlerini belirtilen sürede gerçekleştirilmeyenler hakkında cezai müeyyidelerin tayininde her bir ay, ayrı ayrı dikkate alınır.

Bu fıkrada yer alan açıklamalar çerçevesinde defter ve berat dosyalarını oluşturma, NES veya Mali Mühürle imzalama/onaylama ve Başkanlık onaylı berat dosyalarını alma süreleri aşağıdaki tabloda belirtilmektedir. Özel hesap dönemini kullanan mükellefler, tabloda yer alan bilgileri, hesap dönemlerinin başlangıç ve bitiş aylarına uygun olarak dikkate alacaklardır.

Aylık Yükleme Tercihinde Bulunulması Halinde			Geçici Vergi Dönemleri Bazında Yükleme Tercihinde Bulunulması Halinde		
Dönem	Gelir Vergisi Mükellefleri	Diğer Mükellefler	Dönem	Gelir Vergisi Mükellefleri	Diğer Mükellefler
Ocak	Mayıs ayının 10 uncu gün sonu	Mayıs ayının 14 üncü gün sonu	Ocak-Şubat-Mart	Haziran ayının 10 uncu gün sonu	Haziran ayının 14 üncü gün sonu
Şubat	Haziran ayının 10 uncu gün sonu	Haziran ayının 14 üncü gün sonu			
Mart	Temmuz ayının 10 uncu gün sonu	Temmuz ayının 14 üncü gün sonu			
Nisan	Ağustos ayının 10 uncu gün sonu	Ağustos ayının 14 üncü gün sonu	Nisan-Mayıs-Haziran	Eylül ayının 10 uncu gün sonu	Eylül ayının 14 üncü gün sonu
Mayıs	Eylül ayının 10 uncu gün sonu	Eylül ayının 14 üncü gün sonu			
Haziran	Ekim ayının 10 uncu gün sonu	Ekim ayının 14 üncü gün sonu			
Temmuz	Kasım ayının 10 uncu gün sonu	Kasım ayının 14 üncü gün sonu	Temmuz-Ağustos-Eylül	Aralık ayının 10 uncu gün sonu	Aralık ayının 14 üncü gün sonu
Ağustos	Aralık ayının 10 uncu gün sonu	Aralık ayının 14 üncü gün sonu			
Eylül	Ocak ayının 10 uncu gün sonu	Ocak ayının 14 üncü gün sonu			
Ekim	Şubat ayının 10 uncu gün sonu	Şubat ayının 14 üncü gün sonu	Ekim-Kasım-Aralık	Gelir vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10 uncu gün sonu	Kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 14 üncü gün sonu
Kasım	Mart ayının 10 uncu gün sonu	Mart ayının 14 üncü gün sonu			
Aralık	Gelir vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10 uncu gün sonu	Kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 14 üncü gün sonu			

Sürelere ilişkin düzenleme, Tebliğin yayımı (08.11.2024) tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2. KDV Genel Uygulama Tebliğinde Yapılan Değişiklikler

31.10.2024 Tarih ve 32708 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 52) ile;

- Mahkemelerce veya icra ve iflas müdürlüklerince karşı tarafa yükletilen, avukatlara ait olan ve serbest meslek kazancına dahil edilmesi gereken vekalet ücretlerine ilişkin 311 Seri No.lu Gelir Vergi Genel Tebliğinde yapılan düzenlemeye istinaden düzenleme yapılmış ve fiiliyata

uyumlu hale getirilmiştir. - Etüt, plan-proje, danışmanlık ve denetim hizmetlerinin isteğe bağlı tam tevkifat uygulaması kapsamında değerlendirilmeyeceği hususunda değişiklik yapılmıştır.

- İade hakkı doğuran işlemlerden kaynaklanan iade taleplerinin vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine getirilme sınırı olan 10.000 TL, 50.000 TL olarak belirlenmiştir.

- Faaliyetleri deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının kiralanması veya işletilmesi olan mükelleflere bu amaçla yapılan deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının teslimleri, bu araçların imal ve inşası, tadili, onarım ve bakımı ile ilgili olarak yapılacak teslim ve hizmetler ile faaliyetleri deniz taşıma araçlarının inşası olan mükelleflere bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılan teslim ve hizmetlerdeki istisna hükmüne ilişkin yayımlanan sirküler, verilen görüşler ve yargı kararları çerçevesinde uygulamada yeknesaklığın ve vergi adaletinin sağlanması için Tebliğde yer alan açıklamalarda değişiklik yapılmıştır.

- Deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetlerdeki istisnaya ilişkin 3065 sayılı Kanunun (13/b) maddesinde 7524 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle, gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan araçların, özel tekne ve yatların, deniz taşıma aracı olarak kabul edilmeyeceği hüküm altına alındığından, Tebliğde yer alan açıklamalar 3065 sayılı Kanun ile uyumlu hale getirilmiştir.

- 3065 sayılı Kanunun 13/c maddesi kapsamında işlem yapan mükelleflerin mahsuben iade talepleri, diğer tam istisna kapsamındaki işlemlere ilişkin mahsuben iade taleplerindeki uygulama ile uyumlu hale getirilmiştir.

-Tam istisna kapsamında işlemleri bulunan mükelleflerin bu işlemler nedeniyle yükledikleri KDV'nin, yüklenildiği dönem ile iadenin talep edildiği dönem arasındaki KDV beyannamelerinde yer alan devreden KDV ile karşılaştırılmaksızın iadenin talep edildiği dönem beyannamesindeki toplam indirim KDV ile karşılaştırılarak iade talebi sonuçlandırılır.

-Tebliğin ilgili bölümlerinde iade hakkı doğuran işlem türleri itibarıyla iade için belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde mükelleflerin KDV iade taleplerinin teminat veya YMM raporu karşılığı yerine getirilmesi uygun görülen işlemlere ilişkin yapılan kontrollerde tespit edilen eksiklik veya olumsuzlukların verilen sürede mevzuata uygun şekilde giderilmesi gerekir. Eksiklik veya olumsuzlukların verilen sürede giderilememesi halinde iade talebi 15 gün içinde incelemeye sevk edilir ve düzenlenen vergi inceleme raporu sonucuna göre işlem yapılır.

- Kamusal ve beledi hizmetler sunan kurum kuruluşlara verilen yatırım teşvik belgelerine istinaden 3065 sayılı Kanunun (13/d) maddesi kapsamında KDV istisna belgesi verilmesinin mümkün olmadığı, bu kurum ve kuruluşlar tarafından yatırım teşvik belgesine konu işleme ilişkin bir iktisadi işletme açılması ve KDV istisna belgelerinin bu kurum ve kuruluşlar adına düzenlenmesi gerektiği hususunda düzenleme yapılmıştır.

- 7524 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle, Gümrük Kanununun 167 nci maddesinin (3) numaralı bendinde yer alan ulusal güvenlik amaçlı eşyalar ile (12) numaralı bendinin (a) alt bendinde yer alan malül ve engellilerin kullanımına mahsus eşyaların kapsamının 3065 sayılı Kanunda yer alan istisna uygulamasından daha geniş olması, bu durumun söz konusu malların ithalatını teşvik edici ve yurt içi alımlarını caydırıcı mahiyette bulunması nedenleriyle ilgili eşyaların ithali ile yurt içi teslimlerindeki uygulama uyumlu hale getirilmiştir.

- 7524 sayılı Kanunun 23 üncü maddesiyle, 3065 sayılı Kanuna eklenen geçici 45 inci madde ile 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanacak konut, iş yeri, okul, öğrenci yurdu, hastane, ibadethane, kültür ve sanat merkezi, kütüphane gibi taşınmazların inşasına ilişkin yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına 1/1/2024 tarihinden itibaren yapılan teslim ve hizmetler ile aynı yerlerde genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanacak konutların

yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına tesliminde 31/12/2025 tarihine kadar uygulanacağı hüküm altına alındığından, Tebliğde bu istisnanın detaylarına yer verilmiştir.

- 7524 sayılı Kanununun 19 uncu maddesiyle, 3065 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (c) bendinde yapılan değişiklikle, faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerin bünyesinde bulunan sonraki döneme devreden KDV tutarlarının devralan şirket tarafından indirilecek KDV olarak kullanılabilmesi vergi incelemesi şartına bağlandığından, Tebliğin ilgili bölümünde düzenleme yapılmaktadır.

- 7524 sayılı Kanununun 21 inci maddesiyle, 3065 sayılı Kanununun 36 ncı maddesinde yapılan değişiklikle, iade hakkı doğuran işlemlerden kaynaklanan iade taleplerinin vergi inceleme raporu sonucuna göre yerine getirilmesinin esas olduğu hüküm altına alındığından, Tebliğde yer alan açıklamalar 3065 sayılı Kanun ile uyumlu hale getirilmiştir.

-“IV.KDV İadesinde Ortak Hususlar” bölümü altında yer alan “E. Özel Esaslar” (kod listesi uygulaması) bölümü yürürlükten kaldırılmıştır.

-Haklarında, düzenledikleri veya kullandıkları belgelerin gerçek duruma aykırı olduğuna ilişkin delil ve karineleri içeren rapor veya tespit bulunan veya bu mükelleflerle ilişkili olan aşağıdaki mükelleflerin iade talepleri vergi inceleme raporu sonucuna göre yerine getirilecektir.

- 213 sayılı Kanununun (153/A) maddesi kapsamına giren mükellefler,
- Sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme fiiline iştirak eden mükellefler de dâhil olmak üzere sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme ya da kullanma konusunda haklarında “olumsuz rapor” veya “olumsuz tespit” bulunan mükellefler,
- Sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme konusunda haklarında “olumsuz rapor” veya “olumsuz tespit” bulunan mükelleflerin raporun ait olduğu dönemdeki ortakları, kanuni temsilcileri, bunların kurdukları veya ortak oldukları mükellefler ile kanuni temsilcisi oldukları mükellefler,
- Haklarında beyanname vermeme, defter ve belge ibraz etmeme ve adresinde bulunamama konusunda tespit bulunan mükellefler,
- Haklarında “olumsuz rapor” veya “olumsuz tespit” bulunan mükelleflerden doğrudan mal ve/veya hizmet alan mükellefler.

- İndirimli Teminat Uygulaması Sistemi ve Hızlandırılmış İade Sistemi Sertifikalarının talep edilmesine ilişkin hadler yeniden değerlendirme oranları esas alınarak güncellenmiştir.

Durum bilgilerinize sunulur.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. ERİŞ Bağımsız Denetim ve YMM AŞ'ye, işbu belgenin içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Saygı ile,
**ERİŞ BAĞIMSIZ DENETİM
VE YMM A.Ş.**